

Josef Hampl

Josef Hampl se narodil 17. dubna 1932 v Praze. Žije střídavě v Praze a v Hrušově nad Jizerou. V letech 1955-1960 studoval soukromě na Škole dekorativních umění v Praze u prof. Masáka.

V letech 1967-1990 působil na Akademii výtvarných umění v Praze jako odborný instruktor v grafických ateliérech. Je členem výtvarného odboru Umělecké besedy, volného sdružení Papirál a Künstlergilde v Německu. Samostatně vystavuje od roku 1964 (Československo, Česká republika, Německo, Rakousko, Maďarsko, Francie, Spojené státy americké). Kolektivních výstav se zúčastňuje od roku 1965 po celém světě. Jeho práce jsou zastoupeny ve veřejných a soukromých sbírkách v České republice i v zahraničí.

Josef Hampl má za sebou velmi rozsáhlé, soustředěně utvářené a logicky rozvíjené dílo. Vychází z poznání pražského prostředí, kde na konci padesátých a počátku šedesátých let docházelo k postupnému uvolňování, novému odkrývání a odhalování trvale platných hodnot. Tehdy se opět navazovaly přirozené vztahy mezi výtvarníky, básníky, spisovateli a hudebníky. České umění se po letech izolace začalo poohlížet po všem, co se dělo v zahraničí. Složitě a obtížně se k nám dostávaly alespoň kusé informace o nejdůležitějších poválečných tendencích. Josef Hampl se v roce 1959 setkal s několika významnými osobnostmi, které různým způsobem ovlivnily jeho tvorbu. Jiří Kolář zdůrazňoval maximální využití všech nápadů, otevírající další možnosti. Vladimír Boudník ho zaujal svými postupy vycházejícími z prostředí vysočanských továren a přiblížením svého umění každodennímu životu. V prvních letech hledal Josef Hampl svůj pohled na svět. V souvislosti s přístupy a názory ostatních se formoval jeho osobní projev. V něm se prolínal zájem o vlastní prostředí s neustálým odkrýváním dalších podnětů, s jejich systematickým využíváním a hodnocením. Jeho tvorba pomalu dozrávala v každodenním pozorování okolního světa, v různorodých přístupech ke skutečnosti, v nacházení nejhodnějších vyjadřovacích prostředků. Rozvíjela se v několika následných etapách a přitom v souběžných liniích. V nich se neustále pohybuje mezi dvěma krajinami mezemi – náhodou a řádem, informální strukturou a nikdy nekončícím hledáním vztahů mezi jednotlivými prvky reality a skla-debným celkem, bez ohledu na hranice rozmanitých výtvarných oblastí. Sahá od aktivní a strukturální grafiky přes experimentální obrazy a klasicky utvářené dřevěné a kamenné sochy, linošezy, litografie nebo monofrotáže či akce v přírodě až k šitým kresbám – kolážím, které se staly snad nejoriginálnější součástí jeho díla. V nich se zhodnotily a do všech důsledků vyčerpaly všechny životní a umělecké zkušenosti, v nichž se uplatnily nejrůznější principy, hmoty, látky a technické schopnosti. Projevil se v nich smysl pro prostupování rozdílných časových rovin, pro setkávání minulosti se současností, pro souvislosti mezi odkazem dřívějších generací a dneškem. Josef Hampl v nich vystřídal řadu témat a dospěl k různorodým výsledkům.

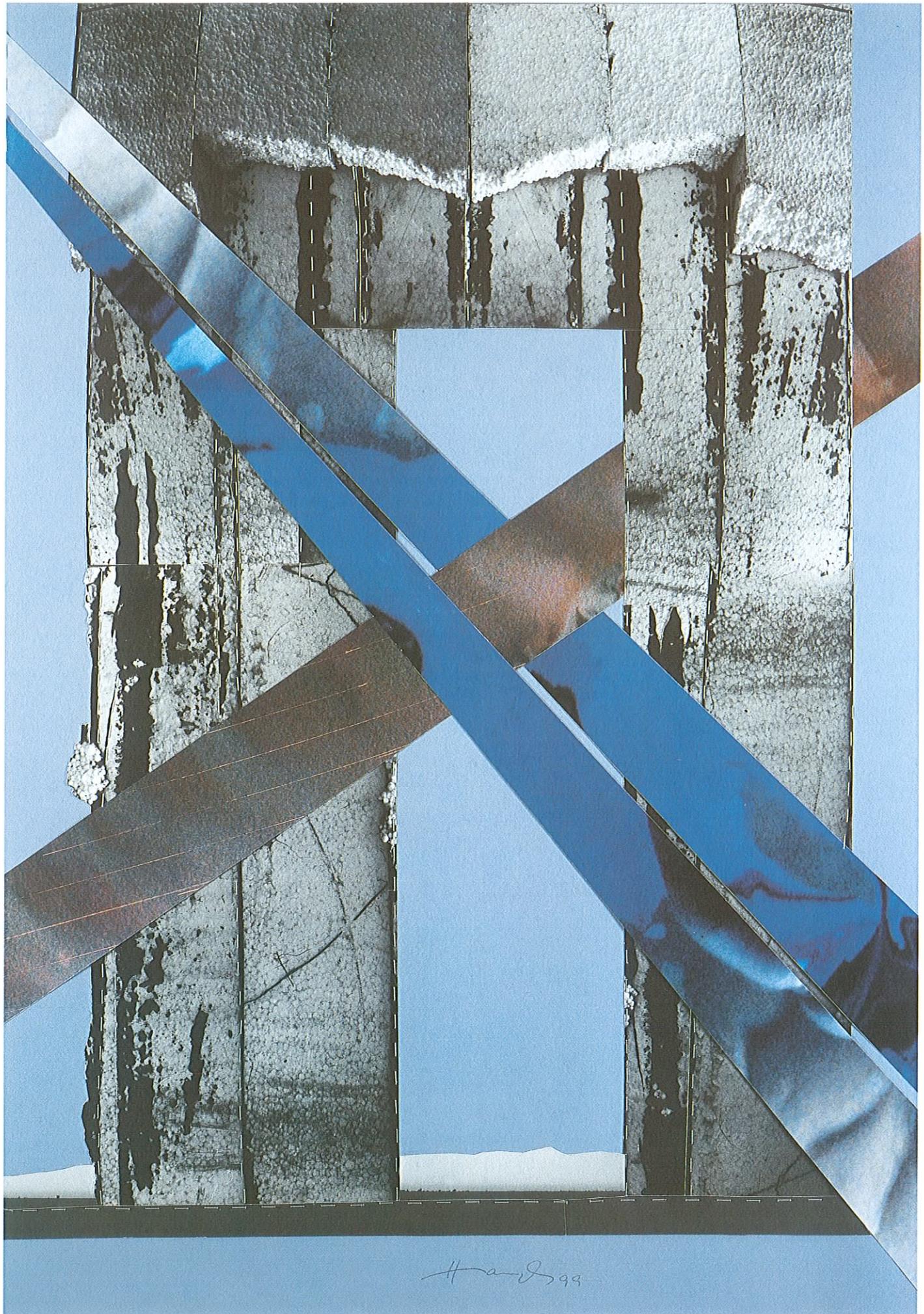
Navázel na rané grafiky s jejich nápaditostí a protínáním rozmanitých prvků. Pokračuje v rozvíjení vodorovně, svisle či šikmo členěných rastrů. Vychází také z geometricky uspořádané skladby svých litografií a linošezy, v nichž dosáhl minimálními prostředky maximálního účinku a dokonalého využavení všech složek. První z nich vznikaly prošíváním natrhaných pásov různých papírů, tvořících většinou horizontálně členěnou strukturu, kterou zdůraznily světla a stíny (Papíry 1983-85). V dalších cyklech (Monopoly, Horizonty,...) využil různě tónované kopíráky, v nichž se doplňovaly horizontální s vertikálními sloupcí a proměnlivou kresbou volně splývajících nití. Někdy projev zavřovala jemná a přesná tužková linka. Jindy autor využil šití i v instalacích ve volném prostoru. V nich se spojilo dvourozměrné řešení s válcovými články. Náhoda se prohnula s řádem v cyklu Nepoštizitelné hry, v němž pravidelně řazené přímky kontrastují se shluky nití. Ke konci osmdesátých let se začaly v jeho tvorbě znova prosazovat abstraktní znaky. Také se v ní v té době uplatnily krejčovské stíhy, mající zvláštní půvab připomínající otcovu dílnu. K dalším rozsáhlějším souborům patří Roušky, v nichž se střídají papíry s různými strukturami, nítě i klasická kresba. Prostor těchto rozměrných koláží na plátně zůstává otevřený. K dalším zajímavým cyklům patří Dopisy, v nichž se prolínají útržky obálek, známeck s fragmenty rukopisů z různých dob, které Josef Hampl kupoval v antikvariátech. K uzavřené řadě koláží ho inspiroval pobyt v New Yorku, kde sbíral nápis v čínské čtvrti. Pak je dlouho schraňoval a nakonec je využil ve vlastní tvorbě. V poslední době vznikají koláže, v nichž se místo šicího stroje často uplatňuje sešívačka, která někdy tvoří kresbu a přináší odlišné technické i estetické řešení. Mnohdy se v nich objevují části roztrhaných fotografií, včleněné do celkové skladby, takže vzniká napětí mezi jejich porušenou a posunutou strukturou a jednoduchými geometrickými znaky. Nejčastěji v nich dominuje překřížení nebo vertikální dělení. Josef Hampl se řadí k umělcům, kteří neustupují z vlastní cesty, vycházejí z přímé zkušenosti a nenechávají se příliš ovlivňovat střídáním uměleckých směrů, i když jejich dílo citlivě reaguje na současný vývoj.

Jiří Machalický

Galerie Magna, Bieblova 3, 702 00 Ostrava / výstava potrvá od 6. 9. do 6. 10. 2000

Tento projekt je realizován za finanční podpory města Ostravy

Brána, 1999, koláž šitá sponami, 100 x 75 cm